
ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

Új influenza A (H1N1) vírus
- Globális járványügyi
helyzet, 2009. május 6. 217
- Járvány
egy középiskolában –
New York, 2009. április
Fertőző
betegségek
adatai 213

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

AZ ÚJ INFLUENZA A (H1N1) VÍRUS ÁLTAL OKOZOTT MEGBETEGEDÉSEK GLOBÁLIS JÁRVÁNYÜGYI HELYZETE, 2009. MÁJUS 6.

Az új influenza A (H1N1) vírus járványos terjedésének megfékezésére 2009. április közepe óta az USA Betegségmegelőzési és Járványügyi Központja (CDC), állami és helyi egészségügyi hatóságai, továbbá az Egészségügyi Világszervezet, és sok ország egészségügyi minisztere léptetett életbe intézkedéseket. **Márciusban és április elején ugyanis Mexikóban a légúti megbetegedések járványos formában jelentkeztek**, és ennek a járványnak a kórokozóját a CDC és Kanada központi laboratóriumában **egy új vírusként azonosították**. Az egyesült államokbeli betegekből izolált vírus a mexikói betegekből izoláltakhoz genetikailag hasonló volt. Az új influenzavírus **Mexikóban és az USA-ban** történt felismerését és azonosítását követően **május 6-ig a világ további 21 országából** globálisan 1 882, laboratóriumi vizsgálattal igazoltan az e vírus által okozott megbetegedést jelentettek. A WHO sok tagállama folytat jelenleg is az új vírus által előidézett világméretű járvánnyal kapcsolatos felderítést, a WHO pedig figyelemmel kíséri a járványügyi helyzet alakulását, surveillance-adatokat gyűjt és jelentéseket vár. **Április 29-én a WHO a pandémiás riasztás fokozatát a 4. szintről az 5.-re emelte**, jelezve ezzel, hogy – a meghatározás szerint – **a WHO egy régiójában legalább két országban észlelték a vírusnak emberről emberre történő terjedését**. Az alábbi összefoglaló naprakész információkat kíván nyújtani az új influenza A (H1N1) vírus globális terjedéséről és annak nyomon követéséről.

Mexikó

2009 márciusában és áprilisának elején Mexikóban a légúti megbetegedések járványos előfordulásáról és az ország több területén az influenzaszerű megbetegedések számának emelkedéséről szóltak a hírek. Április 12-én a mexikói Epidemiológiai Főigazgatóság – a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabálynak megfelelően – egy, Veracruz államban lévő kis közösségben előfordult influenza-járványról tett jelentést a Pán-Amerikai Egészségügyi Szervezetnek (Pan American Health Organisation – PAHO), az Egészségügyi Világszervezet regionális intézményének. Április 17-én Oaxaca államban egy beteg atípusos tüdőgyulladását diagnosztizáltak, és ezt követően egész Mexikóban megerősített surveillance elindítását rendelték el. Április 23-án több olyan súlyos légúti megbetegedést jelentettek a PAHO-nak, amelyet a laboratóriumi vizsgálatok alapján egy sertés eredetű influenza A (H1N1) vírusnak tulajdonítottak. Április 24-én a szekvencia analízis azt mutatta, hogy a betegek ugyanazzal az új influenzatörzsszel fertőződtek, mint két, Kaliforniában élő gyermek, akiknél sem mexikói utazás, sem sertésekkel való kontaktus nem szerepelt az anamnézisben.

1. sz. táblázat

A legfontosabb események időrendben az új influenza A (H1N1) vírus által okozott járvány detektálásáról és az arra való reagálásról, Mexikó, Április 12-30, 2009

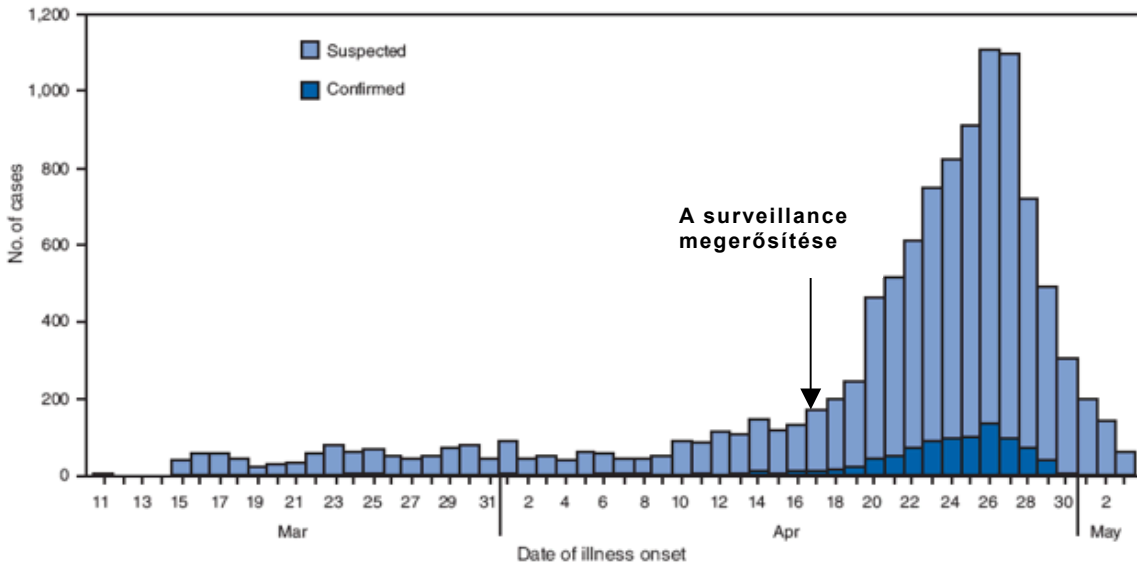
Dátum	Esemény
Április 12.	Légúti megbetegedés halmozódásáról szóló jelentés a PAHO-nak
Április 17.	Egy atípusos tüdőgyulladás diagnosztizálása a surveillance megerősítését vonja maga után.
Április 17-22.	A légúti megbetegedések területi kivizsgálásának kezdete.
Április 23.	A kanadai egészségügyi hatóság egy új influenza A vírus által okozott esetet igazol, mely mexikói utazással kapcsolatos
Április 23.	Az új influenzavírus által okozott halmozódást jelentenek a PAHO-nak.
Április 24.	Az egészségügyi hatóságok minden légikikötői utast érintő közegészségügyi intézkedéseket vezetnek be és beoltják az egészségügyi dolgozókat szezonális influenza vakcinával.
Április 25.	Nemzeti rendelet engedélyezi a gyanús esetek otthoni elkülönítését.
Április 26.	Nemzeti laboratórium-kapacitást hoznak létre Mexikóban az új influenza A (H1N1) vírus által okozott megbetegedések diagnosztizálására.
Április 27.	Országszerte elrendelik az iskolák bezárását.
Április 30.	97, laboratóriumi vizsgálattal igazolt, az új influenza A (H1N1) vírus által okozott megbetegedést azonosítanak Mexikóban.

Az április 17-én megerősített surveillance működésének beindítását követően a gyanús esetek száma a kórházi ápolást igénylő súlyos, akut légúti megbetegedésekével együtt gyorsan emelkedett (**1.sz. ábra**).

Gyanús esetnek a lázzal és köhögéssel vagy torokfájással járó megbetegedéseket, laboratóriumi vizsgálattal megerősítettnek az olyan, a fenti tüneteket mutató betegek diagnózisát tekintették, akiknek a mintájában a vírus jelenlétét PCR vizsgálattal vagy vírusizolálással igazolták. Május 5-ig Mexikóban 11 932 gyanús és 949 megerősített esetet regisztráltak, közülük 42 beteg meghalt. Mexikó szövetségi körzete és 30 állama közül 27 közigazgatási egységben azonosítottak megerősített eseteket. **A Mexikóban és az USA-ban diagnosztizált megerősített esetek kormegoszlása hasonló képet mutat (2.sz. táblázat).**

1.sz.ábra

A laboratóriumi vizsgálattal megerősítetten ($N_1 = 822$) az új influenza A (H1N1) vírus által okozott valamint az arra gyanús ($N_2 = 11,356$) esetek száma a megbetegedés kezdete szerint, Mexikó, 2009. március 11 – május 3.

A laboratóriumi vizsgálattal megerősített új influenza megbetegedések területi megoszlása, Mexikó, 2009. március 11-május 6. (N = 1204)

Total de casos confirmados: 1,204^{1/}

Az esetek száma

Forrás: http://portal.salud.gob.mx/descargas/pdf/influenza/situacion_actual070509.pdf.

2. sz. táblázat

Az igazoltan az új influenza A (H1N1) vírus által okozott megbetegedések és kórházi kezelést igénylő esetek száma és megoszlása korcsoportok szerint, USA és Mexikó, 2009. március 1 - május 5.

Korcsoport (év)	USA				Mexikó			
	Összes	%	Kórházban kezelt		Összes	%	Kórházban kezelt	
			Szám	%			Szám	%
<5	51	7,9	7	(14)	115	12,1	6	(5)
5-14	204	31,8	9	(4)	248	26,1	4	(2)
15-29	250	38,9	9	(4)	313	33,0	13	(4)
30-44	68	10,6	9	(13)	154	16,2	16	(10)
45-59	36	5,6	1	(3)	94	9,9	7	(7)
≥60	10	1,6	0	(0)	21	2,2	2	(10)
Nem ismert	23	3,6	0	(0)	4	0,4	4	(100)
Összesen	642	100,0	35	(5)	949	100,0	52	(6)

22, laboratóriumi vizsgálattal igazolt, az új influenzavírus által okozott, kórházi kezelést igénylő – köztük 7 halállal végződő – megbetegedést tekintve részletesebb adatok állnak rendelkezésre a **klinikai lefolyást** illetően. A 15 gyógyult beteg közül 5 fő és a 7 meghalt beteg közül egy fő krónikus alapterbetegségben szenvedő, kockázati csoportba tartozó személy volt. Az említett és további betegek körében a tünetekre vonatkozóan részletes adatgyűjtés kezdődött. A megerősített esetek közül azoknál, akiktől sikerült ilyen információt gyűjteni, a tünetek a következő gyakorisági sorrendben jelentkeztek: **láz 98%** (57 beteg közül 56-nál), **köhögés 94%** (52 beteg közül 49-nél), **nehézlégzés 79%** (29 beteg közül 23-nál), **fejfájás 80%** (44 beteg közül 35-nél), **nátha 83%** (41 beteg közül 34-nél).

A mexikói kormány számos **intézkedést** tett a betegség terjedésének lassítására és a halálesetek számának csökkentésére. Ezek között volt minden iskola működésének felfüggesztése, a nagyszámú résztvevőt vonzó nyilvános rendezvények elhalasztása, oseltamivir biztosítása az egészségügyi intézmények számára, a betegséggel kapcsolatos útmutatók publikálása a klinikusok számára, segélyhívó telefonvonalak működésének beindítása, amelyek információkat szolgáltatnak az egészségügyi kérdéseket, információt kereső lakosság számára.

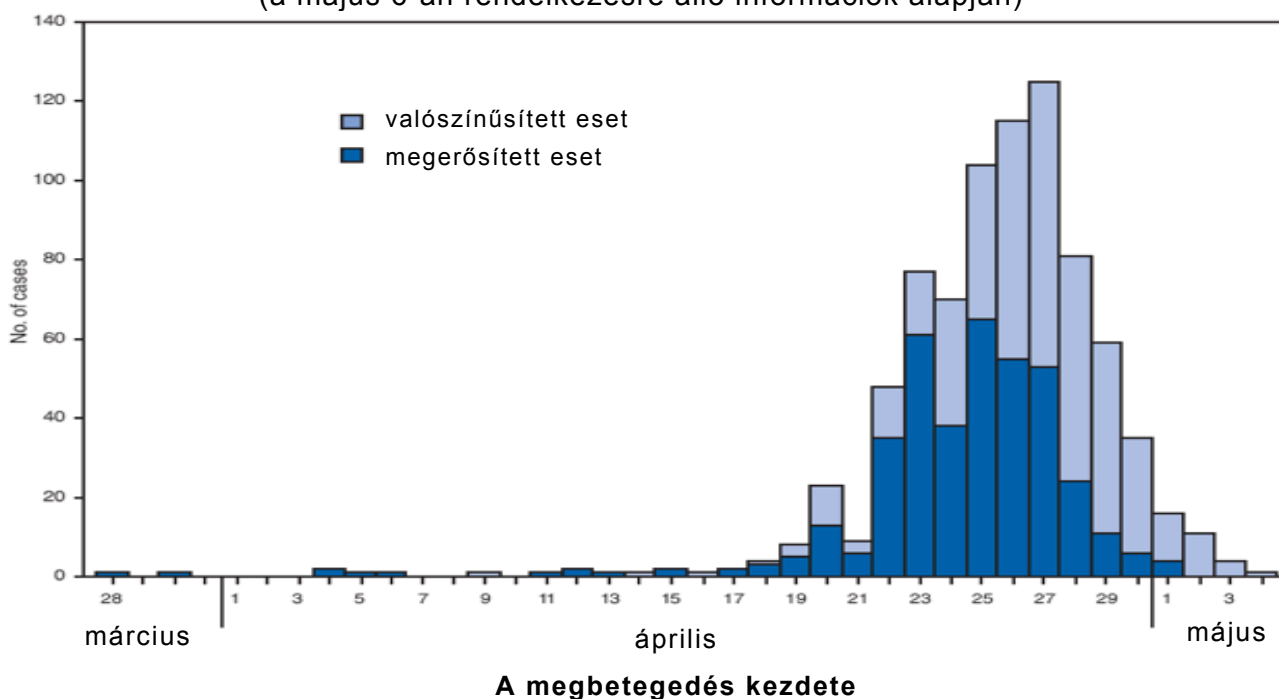
Amerikai Egyesült Államok

Az új influenza A (H1N1) vírus által okozott **első megbetegedések felismerését** követően a CDC és az államok egészségügyi hatósága **megerősített surveillance** tevékenységet rendeltek el a további esetek felderítésére. Május 6-ig 43 államból összesen 1 487 esetet jelentettek, közülük 642 megerősített eset[§] (41 államban) és 845 valószínűsített[§] eset volt (**42 államban**). A jelenleg használatos **laboratóriumi diagnosztikai módszerek 99%-os érzékenységgel** rendelkeznek, tehát ezeket alkalmazva a laboratóriumi vizsgálattal megerősített esetek több mint 99%-os valószínűséggel valóban az új influenzavírus által előidézett megbetegedések.

A legtöbb megerősített esetet Illinois államban (122 eset), New Yorkban (97), Kaliforniában (67), Texasban (61), és Arizonában (48) regisztrálták. A megerősített és a valószínűsített esetek **megbetegedésének kezdete a március 28. és május 4. közötti időszakra** esik, bár a legutóbb igazolt esetek számát a jelentési és vizsgálati késedelem miatt még nem tartalmazza az igazolt megbetegedések összes száma (**2. sz. ábra**).

2. sz. ábra

A megerősítetten ($N_1 = 394$) és a valószínűsítetten ($N_2 = 414$) az új influenza A (H1N1) vírus által okozott, ismert kezdettel rendelkező megbetegedések naponta, USA, 2009. március 28 - május 4.*
(a május 6-án rendelkezésre álló információk alapján)

*A megbetegedés kezdete a megerősített 642 eset közül 394-re vonatkozóan, a valószínűsített 845 eset közül 414-re vonatkozóan ismert.

§a megerősített és a valószínűsített esetek meghatározása: <http://www.cdc.gov/h1n1flu/casedef.htm>.

A laboratóriumi vizsgálattal igazolt esetek közül **16 államban lakó 35 beteg állapota igényelt kórházi ellátást**. Közülük két, Texasból jelentett beteg **meghalt, mindkettő krónikus alapbetegségben szenvedett**.

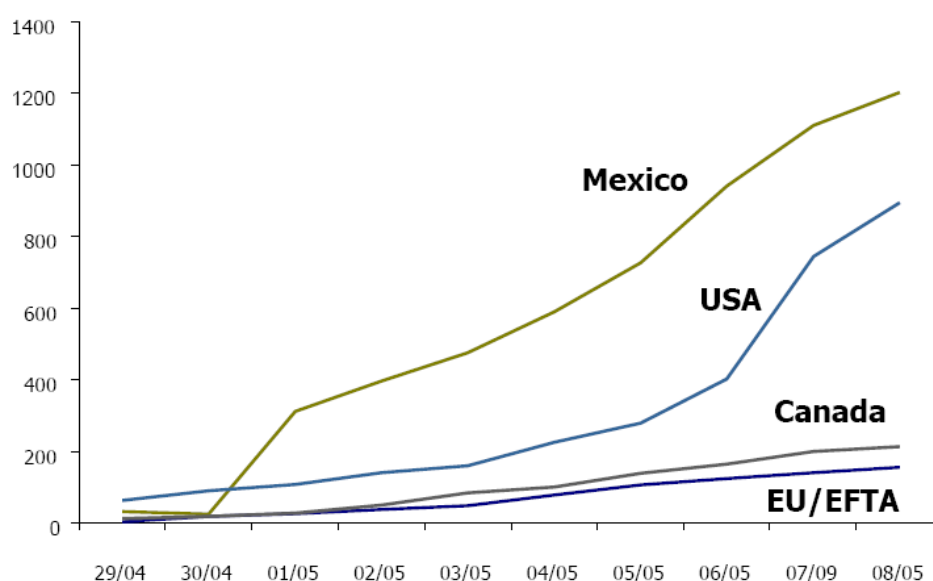
A laboratóriumi vizsgálattal igazolt betegek kora 3 hónap és 81 év között változott (**2.sz. táblázat**). 18 beteg 2 évesnél fiatalabb, 31 beteg 2 – 4 év közötti életkorú volt. A kórházban ápolott, laboratóriumi vizsgálattal igazolt 35 beteg életkora 6 hónap és 53 év között alakult (medián 15 év). Azon igazolt esetek körében, amelyekben ismert az alábbi tünetekre vonatkozó információ, e tünetek a következő gyakorisággal fordultak elő: **láz 90%** (292 közül 262), **köhögés 84%** (296 közül 249, **torokfájás 61%** (290 közül 176), **hasmenés 26%** (249 közül 65), **hányás 24%** (221 közül 54).

Más országok

Az új influenza A (H1N1) vírus által okozott **első olyan esetet, mely Mexikón és az USA államain kívül fordult elő, április 26-án jelentették Kanadából.** Május 6-ig az Egészségügyi Világszervezetnek Mexikón és az USA-n kívül **21 országból 309 laboratóriumi vizsgálattal igazolt esetet** jelentettek. Megerősített esetről számoltak be **Ázsiából** (Hongkong, Korea), az **Óceánai Régióból** (Új-Zéland), a **Közél-Keletről** (Izrael), **Európából**, valamint Közép- és **Dél-Amerikából** (El Salvador, Costa Rica, Kolumbia, és Guatemala) (**3.sz. ábra**).

3. sz. ábra

A laboratóriumi vizsgálattal igazoltan új influenza megbetegedések kumulatív száma naponta, 2009. április 29 – május 8.

Forrás: ECDC

Azon 178 beteg közül, akikre vonatkozóan utazási anamnézis áll rendelkezésre, **145 (82%) számolt be a lappangási időben Mexikóba, és négy (2%) az USA-ba tett utazásról.** Azon 33 beteg közül, akik nem jártak Mexikóban, **17 beteg (52%) jelezte, hogy Mexikóból visszatért utazóval volt kapcsolata a lappangási időben.** **Kanada, Németország, Spanyolország és az Egyesült Királyság számolt be olyan másodlagos megbetegedésekről, melyek a vírusnak az országukon belül emberről emberre történt terjedését bizonyítják** (pl. egy németországi egészségügyi dolgozó, aki laboratóriumi vizsgálattal igazolt, az új influenzavírus által érintett beteget ápolt). **De Mexikón és az USA-n kívül, az érintett országokban sehol sem észlelték a vírusnak a lakosság körében történő folyamatos (harmadlagos, negyedleges, stb. esetekre történő) terjedését.** Az észak-amerikai esetekhez hasonlóan, más érintett országokban is a fiatal felnőttek közül került ki a betegek nagy része, 45 beteg adatai alapján életkoruk 2-62 év között változott (medián: 27.1 év). Az új influenza megbetegedéseket jelentő országokban az esetek túlnyomó **többsége szövődmény nélkül gyógyult, haláleset nem történt, csupán négy beteg állapota igényelt kórházi ellátást.**

Az MMWR szerkesztőségi megjegyzése: Az új influenza A (H1N1) vírus által okozott járványra vonatkozó első surveillance adatok azt mutatják, hogy a **vírus képes hatékonyan és gyorsan terjedni az országok között.** Bár az általa okozott megbetegedések általában szövődménymentesen, maguktól gyógyulnak, nem elhanyagolható számban **korábban egészséges gyermek és fiatal felnőtt súlyos megbetegedéséről és haláláról is érkezett jelentés.**

E járványnak **számos jellemzője szokatlan,** összehasonlítva a jellegzetes szezonális influenzajárványokkal. **Először: a kórházi ellátást igénylő betegek aránya magasabb, mint ami egy szezonális járvány esetén várható volna.** **Másodsor:** az új influenzavírus által okozott, kórházi ápolást igénylő betegek **kormegoszlása különbözik** a szezonális influenzajárványok idején észlelttől, amikor jellemzően a 2 évesnél fiatalabb és a 65 évesnél idősebb betegek, valamint az alapbetegségben szenvedők igényelnek kórházi ellátást. Mexikóban és az USA-ban a kórházi kezelést igénylő betegek aránya a 30-44 évesek korcsoportjában a legmagasabb.

Az Egyesült Államokban az új influenzavírussal kapcsolatos két halálesetet regisztráltak, így a laboratóriumi vizsgálattal igazolt esetek körében **az előzetes halálozási arány most 0,2%-nak adódik.** Azonban ezt a halálozási arányt **óvatosan kell értelmezni,** mert az aktuális halálozási arányt nehéz megbecsülni egy éppen gyorsan zajló járvány idején, ugyanis a fertőzött személyek egy ismeretlen része meghalhat, a halálozási arány nevezője (az összes beteg) a nem jelentett esetek miatt nem pontosan meghatározható, és a szezonális influenza esetén a halálozás szempontjából kockázati csoportba tartozók (idős felnőttek és krónikus betegek) most még nem exponálódhattak az új influenzavírussal.

A mérsékelt égövön, zárt közösségekben (idősothonok, börtönök lakói, kirándulóhajók utasai, és más szoros kapcsolatban élő közösségek tagjai körében) **nyári influenzajárványokat** már korábban is észleltek. Az ilyen járványok jellemzően nem eredményezik a vírus széles területi terjedését, de a várhatóan **a következő szezonban cirkuláló vírus fontos indikátorai** lehetnek. Az új influenza A (H1N1) vírus Észak-Amerikában jóval az influenzaszezon után is cirkulált. Emiatt az északi vagy a déli féltekén következő influenzaszezon járványügyi jellemzői és súlyossága nem jelezhető előre. **A déli féltekén** az influenzavírus terjedési szezonjának közelgő kezdete, párosulva azzal, hogy a déli zónában számos országban igazolták már az új vírus jelenlétét, azt az **aggódmalt** kelti, hogy **az elkövetkező hónapokban az új influenzavírus kiterjedt járványokban történő terjedése várható.** A déli féltekén fekvő, és így az influenzaszezonba most belépő országoknak nagy járványokra kell számítaniuk, ezért meg kell erősíteniük a surveillance-ukat. **Az influenzavírus a trópusi éghajlati övön egész évben képes cirkulálni,** ezért ezekben az országokban az új influenzavírusra vonatkozó megerősített surveillance-ot egész évben fenn kell tartani.

Az új influenzavírus által érintett országokban folytatott **vizsgálatoknak segíteniük kell** a járvány által még nem érintett országokban a surveillance tervezését, az esetekkel kapcsolatos klinikai és járványügyi teendők, és a megelőzés stratégiájának meghatározását. A legfőbb aggodalom, melyre ezeknek a

vizsgálatoknak választ kell adniuk, a járvány potenciális közegészségügyi hatásának felbecslése, a betegség klinikumának változása, beleértve a szövődményeknek a különböző kor- és kockázati csoportokban várható típusait és arányát, és a vírus terjedési/fertőző képességére vonatkozó információkat. Az új influenzavírus által okozott betegség súlyosságának megítélése segít a megelőzésnek azokat a stratégiai döntéseit megalapozni, melyek majd lassítják a fertőzés terjedését. A felügyeleti intézkedések hatékonysága attól függ majd, hogy a nemzeti kormányok képesek lesznek-e olyan gyorsan összegyűjteni és a szakemberekkel megosztani a sok forrásból származó virológiai, járványügyi és klinikai információkat, ahogy az új megbetegedések előfordulnak.

Forrás: <http://www.cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/mm5817a5.htm>

<http://www.cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/mm5817a1.htm>

§Esetdefiníció: <http://www.cdc.gov/h1n1flu/casedef.htm>.

ÚJ INFLUENZA A (H1N1) VÍRUS ÁLTAL ELŐIDÉZETT JÁRVÁNY EGY KÖZÉPISKOLÁBAN – NEW YORK, 2009. ÁPRILIS

2009. április 24-én az Egyesült Államokban, Texasban és Kaliforniában nyolc, új influenza A (H1N1) vírus által okozott megbetegedést regisztráltak. Az USA Betegségmegelőzési és Járványügyi Központjában (CDC) elvégzett vizsgálatok alapján a betegek mintájában azonosított vírustörzset a mexikói betegek mintájából származóakhoz genetikailag hasonlónak találták. **Az április 28-ig az Egyesült Államokban azonosított, és az új influenza A (H1N1) vírus által okozott összes megbetegedés közel felét (45) egy, New Yorkban működő középiskola tanulói és dolgozói körében regisztrálták.**

Epidemiológiai és laboratóriumi vizsgálatok

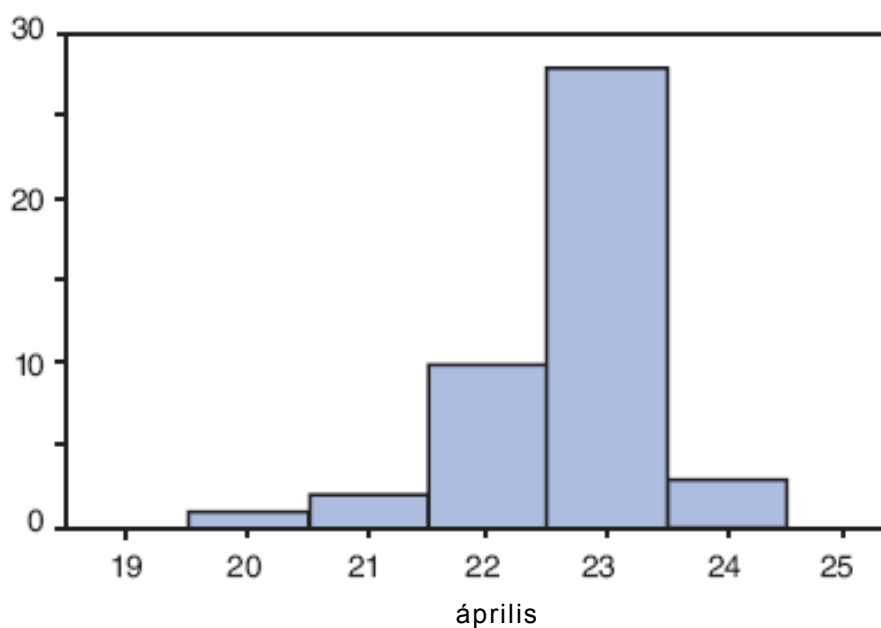
A középiskolában, ahol 2686 diák tanul és 228 fős személyzet dolgozik, **április 23-án kb. 100 enyhe légúti megbetegedést** észleltek, és jelentettek a New York-i egészségügyi hatóságnak. Április 23-24. között összesen **222 tanuló jelentkezett az iskolai orvosi rendelőben**, majd betegsége miatt hazament az iskolából. Az április 24-28. között tartott járványügyi vizsgálat során megkezdték azon 213 tanuló felkutatását, akikről az iskolai védőnő azt jelezte, hogy légúti megbetegedés miatt hiányzik az iskolából. **A betegek telefonos kikérdezése** során azt tanácsolták, hogy jelentkezzenek az egyik ambulancián orr-torokváladék minta vétele céljából. Az iskolában és az ambulancián azonosított, összesen 51 új betegtől vett orr-torokváladék minta virológiai vizsgálata **44 esetben az új influenza A (H1N1) vírus etiológiai szerepét igazolta.**

A hétvégén született döntés értelmében **nem nyitották meg az iskolát** április 27-én, hétfőn. Az egészségügyi hatóság szakemberei ezen a napon **részletes telefonos interjút** készített a 44, laboratóriumi vizsgálattal igazolt beteggel, akik életkorának medián értéke 15 év volt (terjedelem: 14-21 év). Egy 21 éves gyakorló

tanár kivételével mindannyian diákok voltak. A 44 beteg közül 31 (70%) volt nő. Négy beteg anamnézisében szerepelt New Yorkon kívüli utazás, de a tünetek megjelenését megelőző héten nem hagyták el az USA területét. Egy további esetben a beteg a tünetek megjelenése előtti 7 napon belül Arubára utazott (sziget a Karib-tenger déli részén). A 44 beteg közül **egynél sem szerepelt közelmúltban történt utazás Kaliforniába, Texasba, vagy Mexikóba.**

A laboratóriumi vizsgálattal igazolt megbetegedések április 20-24. között kezdődtek (ábra). A leggyakoribb tünet a **köhögés 98%** (43 beteg), **láz 96%** (42 fő), **fáradtság 89%** (39 fő), **fejfájás 82%** (36 fő), **torokfájás 82%** (36 fő), **nátha 82%** (36 fő), **hidegrázás 80%** (35 fő) és az **izomfájdalmak 80%** (35 fő) voltak. **Hányinger 55%** (24 fő), **hasfájás 50%** (22 fő), **hasmenés 48%** (21 fő), **nehézlégzés 48%** (21 fő), és **ízületi fájdalom 46%** (20 fő) viszonylag ritkábban fordult elő. 35 lázas beteg adatai alapján a **láz középértéke 39,0°C** volt (terjedeleme: 37,2-40,0°C). Összesen 42 (95%) betegnél jelentkezett a láz köhögéssel és/vagy torokfájással együtt, megfelelően így az CDC-nek az influenzaszerű megbetegedésekre vonatkozó esetdefiníciójának. Április 27-én, a betegek telefonon történő kikérdezésekor 37 (84%) beteg számolt be változatlan klinikai állapotról, vagy javulásról, három beteg (7%) pedig rosszabbodásról. Csak **egy beteg szorult kórházi ellátásra ájulás miatt**, de őt egynapos megfigyelés után hazabocsátották.

Az igazoltan az új influenza A (H1N1) vírus által egy középiskolában okozott megbetegedések a tünetek kezdete szerint, New York, 2009. április (N = 44)

Megerősített surveillance

Az egészségügyi hatóság április 26-án **az internet segítségével** elektronikus formátumú **surveillance-ot indított az érintett iskola tanulói, dolgozói és azok családtagjai körében**. A diákokkal és dolgozókkal e-mail üzenetek útján vették fel a kapcsolatot, majd napi emlékeztető üzeneteket küldtek, hogy egészségi állapotukra vonatkozóan folyamatosan gyűjtsenek információkat körükben. A surveillance eredményeinek feldolgozása folyamatban van, de az **előzetes** eredmények széles körben előforduló, és **több száz tanulót és dolgozót érintő influenzaszerű megbetegedéseket** igazolnak. **Több olyan diák**, aki részt vett az internetes felmérésben (még egyikük sem volt az igazolt fertőzöttek között), **az április 20-át megelőző héten járt Mexikóban**, de a jelentés írásakor még nem volt ismert, közülük hányan betegedtek meg.

A New York-i egészségügyi hatóság április 26-án **aktív surveillance-ot indított a New York-i lakosok körében** olyan betegek után kutatva, akik súlyos, kórházi ellátást igénylő lázas légúti megbetegedésben szenvednek. Ez a surveillance azóta folyamatosan működik. Ennek keretében a hatóság szakemberei naponta felhívják New York 61 olyan kórházát, ahol felnőtt, vagy gyermek betegeket ellátó intenzív osztály működik, így **kutatva az új influenzavírus által okozott súlyos megbetegedések után**. Meghatározásuk szerint olyan eseteket keresnek, amelyeket 38°C fölötti láz és a következő klinikai képek közül legalább egy jellemez: ARDS (acut respirációs distressz szindróma), tüdőgyulladás, légzési elégtelenség. A hatóság orvosai minden jelentett megbetegedést kivizsgálnak, és az ismeretlen kórokú betegségben szenvedő személyektől orr-torokváladék mintát vesznek, melyeket a New York-i Járványügyi Laboratóriumban vizsgálják. Azokat a vírusizolátumokat, melyeknek a szubtypusát nem sikerül meghatározni, továbbküldik a CDC laboratóriumába további vizsgálatok céljából. Az aktív surveillance **naponta egy-két kórházi ellátásra szoruló, súlyos influenzaszerű megbetegedést derít fel**, melyeknél mintavételezés történik. A virológiai vizsgálatok eredményeit még nem összegezték.

A megerősített passzív surveillance ugyancsak működik, ennek keretében az egészségügyi hatóság a klinikusok figyelmét az Egészségügyi Riasztó Hálózat (Health Alert Network) által küldött napi emlékeztetők segítségével hívja fel arra, hogy jelentsenek minden kórházi felvételre kerülő, lázas, ismeretlen eredetű tüdőgyulladásban vagy légzési elégtelenségben szenvedő beteget. Minden bejelentést kivizsgálnak, és kérik a klinikust, hogy vegyen légúti mintát is a betegről.

Az egészségügyi hatóság által működtetett **további surveillance-ok** egyike a **szindróma alapú surveillance**, melynek révén adatokat gyűjt **a sürgősségi betegellátó-helyeket** láz vagy influenzaszerű tünetek miatt felkereső betegekről; valamint adatgyűjtés az oseltamivir és más, receptre felírható **gyógyszerek forgalmáról**, és **az iskolai hiányzásokról**.

Az MMWR szerkesztőségi megjegyzése: A mai napig ez az iskolai járvány az Egyesült Államokban észlelt, és az új influenzavírus által okozott legnagyobb halmozódás. E járvány kivizsgálásának eredményei – egy olyan populációban, amelyben közismerten kicsi a kockázata a szezonális influenza súlyos tüneteinek – azt mutatják, hogy **a tünetek hasonlóak a szezonális influenza tüneteéhez.** A súlyos betegség veszélyének mértéke azonban a magasabb kockázatú csoportokban még nem ismert. Az, hogy a betegség New Yorkban milyen kiterjedésben és milyen gyakorisággal fordul elő, még további felmérést igényel. A jelenleg kialakult járványügyi helyzetre adott **helyi választ** a New York-i egészségügyi hatóság a több éves munkája alapján elkészült **pandémiás készütségi tervre alapozta**, a jelenlegi New York-i járvány helyi sajátosságainak megfelelően. Ismerve a New Yorkban megfigyelt esetek klinikai képét, a hatóság a **legfontosabbnak a súlyos megbetegedések aktív surveillance-át tartja**, azért, mert biztosítani kívánja a lehetőségét annak, hogy a **vírus epidemiológiájában vagy virulenciájában beálló minden változást szorosan követve gyorsan újraértékelhesse** az antivirális szerek alkalmazását és a közösségi felügyeleti **intézkedéseket** megalapozó vezérelveket. Ebben a döntésben szerepet játszott a klinikai vagy epidemiológiai szempontból gyanús esetek laboratóriumi vizsgálatát végző járványügyi laboratóriumok forrásainak prioritását biztosító szándék is, hiszen ha egy megbetegedésnél igazolódik az új influenzavírus kóroki szerepe, az megváltoztathatja a hatóság által kiadott közegészségügyi közösségi intézkedéseket tartalmazó ajánlásokat. Az egészségügyi hatóság elsődleges célja jelenleg az, hogy felbecsülje a betegek klinikai állapotának súlyosságát, és hogy fenntartsa a lehetőségét annak, hogy a vírus tulajdonságainak változására gyors választ adhasson. A vírus terjedésének fékezése New York területén nem megvalósítható, mivel a vírus külső területről származik, és párhuzamosan több helyen is előfordul. Jelenleg a New York-i egészségügyi szolgáltatókat arra kéri az egészségügyi hatóság, hogy **jelentsenek minden súlyos, ismeretlen eredetű lázzal járó légúti megbetegedést, az enyhe influenzaszerű tüneteket mutató betegeket pedig akkor, ha halmozódás részeként derítik fel azokat (három vagy több influenzaszerű megbetegedés).** Emellett azt tanácsolja, hogy végezzenek az influenza A irányában laboratóriumi vizsgálatot azon betegeknél, akiknek súlyos, ismeretlen eredetű lázzal járó légúti megbetegedése van. Ha azonban nincs információ arra vonatkozóan, hogy a beteg kockázati csoportba tartozó volna, akkor **az enyhe tüneteket mutató beteget nem szükséges laboratóriumi vizsgálatnak alávetni.**

Az egészségügyi hatóság **oseltamivir**, vagy **zanamivir kezelést ajánl** azoknak, akik

- 1) az új influenza tekintetében **kórházi ellátásban** részesülő gyanús, valószínűsített, illetve megerősített esetek, vagy kivizsgálás alatt álló **súlyos, ismeretlen eredetű lázzal járó légúti megbetegedésben szenvednek**, vagy
- 2) **enyhe influenzaszerű** megbetegedésben szenvednek, de az influenza súlyos szövődményeinek kockázatát növelő **alapbetegségben** szenvednek (krónikus kardiovaszkuláris kórképek, vesebetegségek, immunhiány, stb.).

Kemoprofilaxis javasolt

- 1) az **egészségügyi dolgozónak**, aki az új influenzának megfelelő gyanús, valószínűsített, vagy megerősített esetet kezel/ápol és nem használt megfelelő védőfelszerelést, vagy
- 2) aki **szoros kapcsolatban** áll/állt új influenzának megfelelő gyanús, valószínűsített, vagy megerősített esettel, és maga az **influenza szövődmények tekintetében magas kockázati csoportba tartozik**, vagy maga is egészségügyi dolgozó.

Azok, akik **enyhe lefolyású** influenzaszerű megbetegedésben szenvednek, a tünetek megjelenését követően 7 napig maradjanak otthon, köhögjenek és tüsszentsenek zsebkendőbe és mossanak gyakran kezét. Ezeknek a betegeknek **sem a laboratóriumi vizsgálat, sem az antivirális terápia nem ajánlott**.

Forrás: <http://www.cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/mm5817a6.htm>

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A 2009. április 27. és május 3. közötti időszakban, **négy munkanapon** bejelentett heveny fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális bakteriális fertőző betegségek** közül a **salmonellosis** és **campylobacteriosis** bejelentések év eleje óta nyilvántartásba vett száma kevéssel alatta maradt a korábbi évek azonos időszakában regisztráltnak. Az **enteritis infectiosa** esetet 1-18. héten jelentett száma alig tér el az előző évek megfelelő időszakát jellemző értékektől.

A héten **8 új gastroenteritis járványról** érkezett jelentés (egy területi járvány mellett 7 közösségi: 3-3 kórházban illetve oktatási intézményben, valamint egy idősothonban kialakult járvány). Öt járvány esetében **calicivírus**, egy járványnál **rotavírus** etiológiai szerepe igazolódott, további két járványt tekintve a laboratóriumi vizsgálatok folyamatban vannak.

A 18. héten hat **vírushepatitis** által okozott megbetegedést jelentettek azonos számban, mint előző héten. Az év eleje óta tett bejelentések száma mérsékelten alatta maradt a 2008. évi azonos időszakban regisztrálttól.

A **légúti fertőző betegségek** közül a kumulatív esetszámot tekintve harmadával kevesebb **scarlatina** megbetegedés került nyilvántartásba, mint 2003-2007. évek 1-18. hetét jellemző medián. Az év eleje óta eltelt időszakot tekintve mérsékelten kevesebb **varicella** megbetegedést észleltek, mint az előző évek azonos időszakában.

A héten **családi halmozódásként három összefüggő pertussis** került nyilvántartásba, közülük két beteg oltási koron aluli csecsemő. A megbetegedések kivizsgálása során a 12 exponált személy (rokoni kapcsolatban lévő, szoros szomszédságban élők) közül **további 4 főnél merült fel pertussis megbetegedés gyanúja**. A diagnosztikus laboratóriumi vizsgálatok és az oltási anamnézis tisztázása folyamatban van.

A héten egy **mumpsz**-gyanút jelentettek, **morbilli**, **rubeola** megbetegedés nem fordult elő.

Az **idegrendszeri fertőző** betegségek kis számban fordultak elő. Az egy **purulens meningitist** Enterococcus faecalis idézte elő.

Az év eleje óta **Lyme-kórral** jelentett eset száma közel duplája volt a 2003-2007. évek azonos időszakát jellemző medián értékének. A betegeket kilenc megye területén diagnosztizálták.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

18/2009.sz.heti jelentés (weekly report)

(2009.04.27– 2009.05.03.)

Betegség Disease	a 18. héten (week)			az 1 – 18. héten (week)		
	2009.04.27- 2009.05.03.	2008.04.28- 2008.05.04.	Medián 2003- 2007	2009.	2008.	Medián 2003- 2007
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus*	-	-	-	-	-	-
Botulizmus	-	-	.	4	3	.
Salmonellosis	66	33	54	1104	1028	1277
Dysentheria	-	1	2	20	14	23
Dyspepsia coli	-	-	1	9	9	20
Egyéb E.coli enteritis	1	-	1	11	6	17
Campylobacteriosis	54	35	72	1242	1062	1595
Yersiniosis	-	1	1	23	18	20
Enteritis infectiosa	627	418	558	14945	14487	14611
Hepatitis infectiosa	6	5	8	119	126	187
AIDS	-	1	1	8	8	7
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	1	3	5
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	3	1	-	9	4	11
Scarlatina	44	45	89	1192	1892	1708
Morbilli	-	-	-	2	4	3
Rubeola	-	-	-	4	5	26
Parotitis epidemica	1	2	3	24	45	51
Varicella	1220	576	1228	23967	18106	26121
Mononucleosis inf.	20	13	19	406	331	462
Legionellosis	-	-	1	11	6	15
Meningitis purulenta	1	4	3	104	92	102
Meningitis serosa	1	-	1	22	14	23
Encephalitis infectiosa	1	2	1	28	23	32
Creutzfeldt-J.-betegség	-	1	-	17	9	5
Lyme-kór	17	6	10	107	67	66
Listeriosis	-	-	-	3	3	2
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	1	-	-	3	7	7
Ornithosis	1	1	-	6	2	6
Q-láz	-	1	-	9	6	4
Tularemia	-	-	-	6	9	13
Tetanus	-	-	-	1	1	-
Vírusos haemorrh. láz	-	-	-	2	3	2
Malaria*	-	-	-	3	-	3
Toxoplasmosis	1	3	1	37	33	47

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2009.05.05.

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

18./2009. sz. heti jelentés (weekly report)

(2009.04.27. – 2009.05.03.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectios	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme- kór	Parotitis epidemica
Budapest	7	-	9	66	-	12	149	2	-	3	-
Baranya	4	-	3	52	-	1	46	1	-	-	-
Bács-Kiskun	6	-	-	16	-	3	30	-	-	-	1
Békés	4	-	8	56	1	-	38	1	-	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	3	-	1	36	-	-	73	-	-	-	-
Csongrád	4	-	9	55	-	-	52	2	-	1	-
Fejér	5	-	1	28	-	2	22	1	-	1	-
Győr-Moson-Sopron	4	-	5	19	1	1	42	2	-	3	-
Hajdú-Bihar	4	-	2	4	-	-	40	1	-	-	-
Heves	1	-	1	16	-	2	53	2	-	2	-
Jász-Nagykun-Szolnok	2	-	-	28	-	1	44	-	-	-	-
Komárom-Esztergom	-	-	-	13	-	-	31	-	-	-	-
Nógrád	1	-	-	9	-	-	52	1	-	1	-
Pest	5	-	5	37	2	9	159	-	-	1	-
Somogy	4	-	-	30	-	5	53	1	1	2	-
Szabolcs-Szatmár-Bereg	2	-	-	8	-	-	61	-	-	-	-
Tolna	1	-	-	30	1	3	81	1	-	-	-
Vas	4	-	4	26	-	3	81	-	-	-	-
Veszprém	3	-	5	57	1	1	31	-	-	-	-
Zala	2	2	1	41	-	1	82	5	-	3	-
Összesen (total)	66	-	54	627	6	44	1220	20	1	17	1
Előző hét (previous week)	93	2	79	908	6	51	1953	52	4	13	3

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2009.05.05.

Az Epidemiológiai Információs Hetilap (**Epinfo**)
Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tiszti főorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: **www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;**
www.antsz.hu/oek;

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: http://oek

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Országos tiszti főorvos:
dr. Falus Ferenc

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

OTH Nyomda csoportvezető:

Novák Anikó